

Vergaderjaar 2015–2016

31 109

Evaluatie Wet BIBOB

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 december 2015

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie van uw Kamer heeft mij per brief van 10 september jl. verzocht te reageren op een aan de commissie toegezonden klacht inzake het functioneren van het landelijk bureau Bibob. In de onderhavige zaak is door de klager en betrokkene reeds driemaal een klacht ingediend bij het landelijk bureau Bibob (LBB). Twee hiervan zijn inmiddels overeenkomstig de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht afgehandeld en deels ongegrond verklaard dan wel deels niet in behandeling genomen. Eén klacht is thans nog in behandeling in afwachting van de onderbouwing door betrokkene.

Met betrekking tot de aan uw Kamer toegezonden brief stel ik vast dat deze een viertal klachten bevat waarop u hieronder een reactie aantreft.

1. Medewerkers van het Bureau kennen de grenzen van de bevoegdheden niet, zetten aan tot wetsovertredingen, plegen strafbare feiten en schaden moedwillig betrokkenen.

Vooropgesteld moet worden dat deze grief niet is onderbouwd. Uit de brief wordt niet duidelijk welke bevoegdheid zou zijn overschreden, tot welke strafbare handeling het LBB zou hebben aangezet, welke strafbare feiten er zouden zijn gepleegd en op welke wijze betrokkene moedwillig is geschaad. Zonder concretisering van deze grief is een inhoudelijke reactie in beginsel niet mogelijk.

Vermoed wordt dat, gelet op de inhoud van de reeds afgehandelde klachten, de achtergrond van dit klachtpunt de verontwaardiging van betrokkene is over het feit dat inlichtingen over de financiering en de zeggenschapsstructuur van haar onderneming zijn ingewonnen in het kader van het Bibob-onderzoek. Het LBB heeft daartoe de bevoegdheid op grond van artikel 12, vierde lid, van de Wet Bibob en heeft de grenzen van deze bevoegdheid niet overschreden. Dit wordt nogmaals bevestigd in een recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad

van State van 23 september 2015, waarin wordt overwogen dat het LBB inderdaad de bevoegdheid heeft om aan betrokkenen deze vragen te stellen.

2. Toezicht op het Bureau ontbreekt / controle is onmogelijk vanwege de geheimhoudingsverplichting.

Ingevolge artikel 28 van de Wet Bibob is een ieder die krachtens de Wet Bibob beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde verplicht tot geheimhouding van deze gegevens. Anders dan de betrokkene stelt, staat de geheimhoudingsverplichting controle op het LBB niet in de weg. Nadat een gemeente met inachtneming van het Bibob-advies een besluit heeft genomen op een vergunningaanvraag, staat voor betrokkene de mogelijkheid van bezwaar en beroep open. Uiteindelijk kan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State toetsen of het besluit van de gemeente standhoudt, waarbij ook aan de orde kan komen in hoeverre de gemeente het advies van het Bureau aan dat besluit ten grondslag had mogen leggen. In artikel 28, tweede lid, onder j, en onder g, van de Wet Bibob is geregeld dat Bibob-informatie respectievelijk aan de bezwaarschriftencommissie en aan de rechter kan worden verstrekt. De geheimhoudingsplicht doet derhalve niet af aan de rechtsbescherming van de betrokkene. Het staat deze dan ook vrij de besluiten van de burgemeester door de bestuursrechter te laten toetsen.

De stelling dat toezicht op het LBB ontbreekt is voorts onjuist. De in 2011 ingestelde onafhankelijke kwaliteitscommissie toetst de adviezen van het LBB en rapporteert jaarlijks aan de Minister van Veiligheid en Justitie. Deze rapportages worden eveneens aan de Kamer gestuurd. Het beeld dat in de klacht geschetst wordt komt niet overeen met de bevindingen van de commissie in het meest recente jaarverslag, waarin staat:

«Op basis van haar beoordelingen concludeert de kwaliteitscommissie dat de onderzoeken van het Landelijk Bureau Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur aan een hoge standaard van zorgvuldigheid voldoen. De kwaliteitscommissie is van oordeel dat in het algemeen de conclusies goed zijn onderbouwd. Er is op deskundige en uitvoerige wijze onderzoek gedaan. De broninformatie van de adviezen is correct geselecteerd en op de juiste wijze in de adviezen verwerkt en geanalyseerd. Over het algemeen zijn de adviezen juridisch houdbaar en bruikbaar voor het bestuursorgaan. In enkele gevallen acht de kwaliteitscommissie adviezen op onderdelen voor verbetering vatbaar.»

3. De klachtbehandeling is erop gericht om feiten in de doofpot te stoppen.

In de klachtenprocedure is op iedere klachtgrond uitgebreid gereageerd. Betrokkene en haar gemachtigde zijn in de gelegenheid gesteld om over de klachten te worden gehoord, maar hebben daarvan geen gebruik gemaakt. Daarnaast staat tevens de weg naar de Nationale ombudsman open.

4. De onafhankelijkheid ten aanzien van de opdrachtgever ontbreekt.

Ik herken mij niet in deze stelling. Adviezen komen onafhankelijk van de aanvrager van een advies tot stand. Nu gemachtigde deze stelling niet heeft onderbouwd is een verdere inhoudelijke reactie niet mogelijk.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff